A°. 1852. N°. 260.

Opregte Woensdagsche
HAARLEMSCHE COURANT
van 3 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 31 October.

[*Uit bijzondere berigten.*] De Koning is met een aantal voorname personen naar Letzlingen vertrokken, ten einde aldaar ter jagt te gaan. H. M. de Koningin heeft zich ook derwaarts begeven, en zal met Z. M. een bezoek afleggen bij den Hertog van Brunswijk, op het kasteel van Blankenburg, bij het Hartz-gebergte.

De Keurvorst van Hessen heeft landgoederen in Bohemen aangekocht, ter waarde van derdehalf millioen guldens. Deze aankoop geeft voedsel aan het gerucht, dat de genoemde Vorst steeds bedacht is op de verheffing van zijne tegenwoordige echtgenoote in den oostenrijkschen vorstenstand. Indien echter de Keurvorst ook nog mogt verlangen, om, in geval deze verheffing tot stand kwam, aan de uit dit huwelijk geboren kinderen het regt te verzekeren op de opvolging in de Regering van Keur-Hessen, kan het als zeer twijfelachtig worden beschouwd, of aan dergelijk verlangen zou worden voldaan, en of zoodanig regt door de Bondsvergadering als geldende zou worden erkend.

Het besluit van de oostenrijksche Regering, om den graaf *van Prokesch Osten*, als gezant alhier, door den graaf *v. Thun* te doen vervangen, en den laatstgenoemden te Frankfort door den graaf *v. Rechberg*, kan, op de keper beschouwd, kwalijk als een blijk van toenadering van de zijde van Oostenrijk tot Pruissen worden aangemerkt. Beide deze staatslieden hebben zich steeds als erkende tegenstanders van de pruissische belangen doen kennen, en hebben in dat opzigt de staatkunde van wijlen den Prins *van Schwarzenberg* krachtig ondersteund. Ook is, indien de toon der half-officiële oostenrijksche bladen ten aanzien van Pruissen gematigder is geworden, dit voorbeeld door de andere, minder van het Bewind afhankelijke dagbladen nog niet gevolgd.

Intusschen hebben de onderhandelingen met de Thuringsche Staten, over het vernieuwen van het Tol-verbond, reeds, zoo men verzekert, tot eene goede uitkomst geleid, en hebben deze hunne toestemming aan het September-verdrag verleend. Ook de onderhandelingen met Brunswijk beloven een gewenschten uitslag. Men voedt hier nog altijd hoop, dat Oostenrijk en de Coalitie Pruissen in goeden zin de hand zullen willen reiken; maar men bouwt er niet op. Men houdt het, in elk geval, voor mogelijk, dat, zoolang het bij ontwerpen blijft, men het onderling in Weenen eens zal worden; maar men meent tevens, dat, zoodra het op het uitvoeren dezer ontwerpen tot aankomen, zich bezwaren zullen opdoen, voor al wat de geldelijke waarborgen betreft, die de wenschelijkheid van het herstel der vroegere betrekkingen met Pruissen krachtig zullen doen uitkomen.

FRANKFORT, 31 October.

De graaf *v. Rechberg* wordt steeds als de opvolger van den graaf *v. Thun* in de duitsche Bonds-vergadering genoemd; doch van zijne werkelijke benoeming is nog niet met genoegzame zekerheid gebleken. — Men zegt, dat de antwoorden der Staten, betreffende de versterking van het Bonds-leger, thans bij de vergadering zijn aangekomen.

Bij gelegenheid van de viering van het Hervormingsfeest, heeft in de protestantsche kerken binnen deze stad eene inzameling van penningen plaats gehad ten behoeve van de Gustaaf-Adolf-Vereeniging.

VAN DEN RIJN, 1 November.

Naar luid van een der oostenrijksche ministeriële dagbladen, zouden Z. K. H. de grootvorst Troons-opvolger van Rusland en zijne gemalin den winter in Venetie komen doorbrengen.

— Het oostenrijksche dagblad, 't welk het eerst de tijding heeft medegedeeld van het ontschepen van britsche troepen in de golf van Perzie in de nabijheid van Herat, meldt, ter zijner verontschuldiging, dat deze tijding oorspronkelijk van het oostenrijksche consulaat te Trebizonde afkomstig is geweest.

— Volgens bijzondere brieven uit Italie, in Weenen ontvangen, is de bevolking van de oostenrijksche Staten in dat oord thans tamelijk rustig gestemd, doch is de stemming in Toscane en in den Kerkelijken Staat nog altijd zeer ongunstig.

PARIJS, 31 October.

De minister van Oorlog heeft gisteren op het kasteel van Saint-Cloud den Emir *Abd-el-Kader* voorgesteld aan den Prins-Voorzitter. De minister was vergezeld door den generaal *Daumas* en den commandant van het kasteel van Amboise, kollonel *Boissonnet*, en de Emir door eenige arabische opperhoofden, die hem in zijne gevangenschap zijn gevolgd. *Abd-el-Kader* is door den Prins met de grootste onderscheiding bejegend geworden, en heeft, alvorens overtegaan tot de bezigtiging van het paleis en park van Saint-Cloud, eerst den eed willen vernieuwen, welken hij, in tegenwoordigheid van het Hoofd van den Staat, onlangs op het kasteel van Amboise heeft afgelegd. *Abd-el-Kader* heeft gezegd, dat de Prins edel en goed te zijnen aanzien had gehandeld, door hem de vrijheid te geven, welke anderen hem hadden beloofd; — dat hij, wat anderen ook mogten beweren, nooit den eed zou schenden, welken hij had gezworen, en zich nog veel meer gebonden achtte door een opregt gevoel van erkentelijkheid, dan door zijn eed en woord.

De Emir heeft echter, om allen twijfel wegtenemen, verlangd, dat de Voorzitter een schriftelijk bewijs zou erlangen van den afgelegden eed, en heeft aan denzelven een arabisch opstel overhandigd van den volgenden inhoud:

„ Lof en eer aan den eenigen God.

„ Dat God voortga zijnen zegen te geven aan *Napoleon*, onzen heer, den heer der Koningen. Dat God zijne pogingen ondersteune.

„ Hij, die thans voor u staat, is de voormalige gevangene, welke door uwe edelmoedige handelwijs in vrijheid is gesteld, en die u komt bedanken voor uwe weldaden; hij is *Abd-el-Kader*, de zoon van *Mahhi-ed-Den*.

„ Hij is voor Uwe Hoogheid verschenen, om zich te verlustigen in het aanschouwen van uwen persoon; om u zijne erkentelijkheid te betuigen voor het goede, 't welk hem is aangedaan. Immers ik zweer bij God, den Heer der wereld, dat gij, Monseigneur, aan mijn hart dierbaarder zijt, dan al diegenen, welke ik bemin. Gij hebt mij eene weldaad bewezen, waarvoor ik u nooit genoeg kan danken, maar die niet te verheven was voor uw grootmoedig hart, voor den adel van uwe afkomst. Gij behoort niet tot de personen, die men met leugentaal prijst en door bedriegelijke woorden om den tuin kan leiden.

„ Gij hebt vertrouwen in mij gesteld, en geen geloof hechtende aan de woorden dergenen, welke mijne goede trouw in twijfel trekken, hebt gij mij mijne vrijheid teruggegeven. Ik zweer u plegtig *bij het verdrag, 't welk God door zijne profeten heeft gesloten*, dat ik nooit iets zal ondernemen, in strijd met het vertrouwen, 't welk gij thans in mij stelt; — dat ik nooit mijn woord zal breken; — dat ik uwe weldaden nimmer zal vergeten; — dat ik nooit een voet op algerijnsch grondgebied zal zetten. Toen God eischte, dat ik oorlog tegen de Franschen zou voeren, heb ik dat gedaan; ik heb, zooveel als het mij mogelijk was, het buskruid laten spreken; toen God wilde, dat er een einde werd gemaakt aan den strijd, heb ik mij aan Zijnen wil onderworpen en mij teruggetrokken. Mijne godsdienst en mijne afkomst stellen het mij ten pligt, mij aan den eed te houden en allen zweem van bedrog van mij afteweren. Ik ben een afstammeling van den Profeet, en ik wil niet, dat men mij ooit zal beschuldigen van bedriegerij. En hoe zou zulks mogelijk zijn, thans nu uwe goedheid mij met weldaden overlaadt. Weldaden zijn banden, waardoor weldenkenden vast verbonden worden.

„ Ik ben getuige van de grootheid van uw Rijk, van de magt van uwe soldaten, van de groote rijkdommen van Frankrijk, van de regtvaardigheid der opperhoofden van het volk en van de regtschapenheid hunner handelingen. Het is niet mogelijk, te veronderstellen, dat iemand anders zich kan verzetten tegen uwen wil en u overwinnen, dan de almagtige God alleen.

„ Ik verwacht van uwe welwillendheid, van uwe goedheid, dat ik in uwe herinnering levendig zal blijven. Ik was toch op een verren afstand verwijderd, en gij hebt mij opgenomen in den kring uwer vertrouwdste vrienden. Kan ik deze laatsten niet evenaren door het bewijzen van uitstekende diensten, dan wil ik toch trachten hen zoo veel mogelijk gelijk te komen door de vriendschap, welke ik u toedraag.

„ Dat God de liefde doe toenemen in het hart uwer vrienden, en den schrik in het gemoed uwer vijanden.

„ Ik heb hier niets meer bijtevoegen, dan dat ik mij geheel verlaat op uwe vriendschap. Ik vernieuw den gezworen eed, onder het uiten mijner beste wenschen voor uw geluk.

„ Geschreven door *Abd-el-Kader*, den zoon van *Mahhi-ed-Den*, den 30sten October 1852."

Daarna heeft de Prins-Voorzitter in persoon den Emir rondgeleid in het paleis, en zijne aandacht voornamelijk gevestigd op de stallen en de daarin geplaatste paarden. De Prins heeft *Abd-el-Kader* het schouwspel eener groote kavallerie-revue beloofd, en hem voor die gelegenheid een arabisch paard ten gebruike aangeboden.

In den loop van het gesprek, heeft de Emir bij herhaling zijne verwondering te kennen gegeven over de zonderlinge dwaling, waarin de Europeanen verkeeren, dat een Muzelman niet gebonden zou zijn door den eed, welken hij ten aanzien van een Christen had afgelegd. — Volgens den *Moniteur*, is de eed, welke thans door *Abd-el-Kader* schriftelijk is afgelegd, de krachtigste, welke voor de Muzelmannen bestaat. — De houding van *Abd-el-Kader* heeft bij alle aanwezigen een diepen indruk gemaakt.

Het bezoek van *Abd-el-Kader* is niet de eenige belangrijke gebeurtenis, welke gisteren op het kasteel van Saint-Cloud heeft plaats gehad. De Prins-Voorzitter heeft aldaar nog ontvangen een gezant van den Koning van Achem, op het eiland Sumatra, welke den Prins eene zeer rijk versierde doos ten geschenke heeft aangeboden, en hem tevens, namens zijnen Souverein, den wensch heeft te kennen gegeven om bepaaldelijk eene goede verstandhouding met Frankrijk te onderhouden. De *Constitutionnel* merkt aan, dat wel is waar de Nederlanders op Sumatra zijn gevestigd, maar dat een groot gedeelte van dat belangrijke eiland geplaatst is onder het beheer van onafhankelijke Vorsten, en daartoe behoort het koningrijk Achem, 't welk gelegen is in den westelijken hoek van dat land.

Nog zijn gisteren op het paleis te Saint-Cloud ontvangen de onlangs benoemde hooge regterlijke ambtenaren, ten einde den hun voorgeschreven eed in handen des Voorzitters afteleggen.

— Het half-officiële dagblad *la Patrie* behelst heden een betoog, 't welk in de gegevene omstandigheden als niet geheel zonder staatkundige beteekenis moet worden aangemerkt. De aandacht wordt daarin gevestigd op het Senaats-besluit, 't welk in het jaar 1804 is genomen, doch nooit officieel uitgevaardigd, en waarin de keizerlijke waardigheid erfelijk wordt verklaard ten behoeve der afstammelingen des Keizers in de regte linie. Verder houdt dit besluit in, dat de Keizer het regt van aanneming heeft, en dat, bij gebrek aan afstammelingen in de regte lijn, of bij aanneming, de kroon overgaat op de zijdlinie, dat is, op de broeders des Keizers en hunne nakomelingen. De schrijvers van dat blad voegen daarbij, dat zij *hopen*, dat de kabinets-raad, die, onder voorzitting van den Prins, den 30sten October heeft plaats gehad, deze hoofdtrekken en beginselen niet uit het oog zal hebben verloren.

— De jaarlijksche bezoldiging van den onder-voorzitter van den Staatsraad, welke hooge betrekking thans door den heer *Baroche* wordt bekleed, is door het Hoofd van den Staat bepaald op 100,000 fr.

BRUSSEL, 1 November.

Het ministerie *de Broeckère* heeft zijn beslag bekomen. De *Moniteur* bevat de koninklijke besluiten, bij welke de leden van hetzelve worden benoemd, en die op gisteren op het kasteel van Laeken zijn geteekend. In de eerste plaats is de heer *H. de Broeckère*, bij besluit, mede-onderteekend door den minister van Buitenlandsche Zaken *d'Hoffschmidt*, ontslagen uit zijne betrekking van gezant van Belgie bij de italiaansche Hoven. Verder heeft Z. M., bij besluit, mede-onderteekend door den minister *Rogier*, ontslag verleend aan de ministers *Hoffschmidt* en *Tesch*. Vervolgens heeft Z. M., bij besluit, mede-onderteekend door den minister *Rogier*, den heer *de Broeckère* benoemd tot minister van Staat en minister van Buitenlandsche Zaken. Daarop heeft Z. M. ontslag verleend aan den heer *Rogier* als minister van Binnenlandsche Zaken, en verklaard, het aangeboden ontslag van de heeren *van Hoorebeeke*, als minister van Openbare Werken; — van den generaal *Anoul*, als minister van Oorlog, en van den heer *Liedts*, als tijdelijken minister van Financien, *niet aan te nemen*; heeft Z. M. den heer *Piercot* benoemd tot minister van Binnenlandsche zaken, en den heer *Faider*, advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie, tot minister van Justitie. Deze vier laatste besluiten zijn mede-onderteekend door den heer *de Broeckère*.

De nieuw benoemde ministers hebben reeds den eed in handen des Konings afgelegd. In afwachting, dat dit Bewind voor de zaken, die afgedaan moeten worden, en ook voor het handels-tractaat met Frankrijk, op eene genoegzame meerderheid zal kunnen rekenen, is nu vooreerst een einde aan de ministeriële crisis gekomen. Dit is zeker, dat het nieuwe bestuur in den zin der vrijzinnige partij, die nog in de Kamer der Gedeputeerden de meerderheid heeft, is zamengesteld.

'S GRAVENHAGE, 1 November.

Den 25sten October heeft de commissie van rapporteurs, bestaande uit de heeren *v. Hoëvell*, *v. Goltstein*, *v. Hall*, *Dirks*, en *Hugenholtz*, een voorloopig verslag opgemaakt, betreffende de voordragt ter regeling van het batig slot der koloniale middelen over het jaar 1850.

Daarin komt voor, dat eenige leden nog nadere inlichtingen hebben verlangd omtrent de onkosten, die ter verkrijging der producten in O. Indie worden gemaakt; maar wordt tevens aangemerkt, dat men geen gebruik heeft kunnen maken van het verslag, omtrent het beheer der O. I. bezittingen over 1850, als 't welk, tijdens het onderzoek der voordragt in de Afdeelingen, nog niet gedrukt was.

Verder wordt in dit verslag aangemerkt, dat het voornemen, om met duitsche landverhuizers eene kolonisatie in Suriname tot stand te brengen, het onderwerp is geweest eener nauwgezette overweging. Men heeft verlangd, indien deswegens onderhandelingen zijn geopend, en daartegen geene bedenkingen bestaan, den staat daarvan en de dien ten gevolge genomene voorbereidende maatregelen te kennen. — Men heeft met genoegen gezien, dat de Regering, door het bevorderen van de landverhuizing derwaarts, voordeel tracht te trekken van den rijkdom en de productieve kracht van den bodem; doch eenige leden hebben het niet goedgekeurd, dat men dit met behulp van duitsche landverhuizers zou trachten te bewerkstelligen. Deze leden hebben beweerd, dat eene kolonisatie door middel van Nederlanders niet onmogelijk is: dat, indien de noodige voorzorgen worden genomen voor eene goede huisvesting der aankomende kolonisten, ook hier te lande personen daartoe te verkrijgen zouden zijn; dat het mislukken der aangewende pogingen moeten worden toegeschreven aan de geringe zorg, welke door het Bestuur is genomen voor de ontvangst der van hier vertrokken kolonisten. Zij beroepen zich op den vrij gunstigen toestand, in welken de overgebleven verkeeren, en meenen, op dien grond, der Regering in overweging te moeten geven, om de kolonisatie, met betere waarborgen voor den goeden uitslag, andermaal van hier te ondernemen. Andere leden hebben zich echter, met het oog op het voorgevallene, huiverig betoond, om dergelijken maatregel aantebevelen.

Men heeft den wensch geuit, dat de Regering mogt voortgaan met zich zelve te assureren, ten einde eerlang geheel daartoe te geraken. Eenige leden hebben gemeend, te moeten aandringen op eene spoedige herziening van de contracten met de Handelmaatschappij, en hebben verlangd te vernemen, hoe verre men daarmede is gevorderd. Eenige leden hebben te kennen gegeven, dat zij gaarne zouden zien, dat de Handelmaatschappij aan de schepen, in de kathegorie verkeerende van door de Maatschappij te worden bevracht, doch die de oostindische havens moeten aandoen, zonder eene bevrachting van de gezegde Maatschappij, gelegenheid gaf, om gouvernements-producten te laden. Men meende, dat daardoor vermindering van scheepsvrachten zou worden verkregen.

Men heeft verlangd, te worden ingelicht, omtrent de redenen, waarom de gouverneur-generaal van Neerlandsch Indie heeft besloten, om promessen uittegeven, uiterlijk ten bedrage van drie millioenen.

— Uit het verslag, betreffende den staat van de kolonie Suriname over het jaar 1850, blijkt, dat de bevolking derzelve heeft bestaan uit 12,401 vrije en uit 39,679 niet vrije lieden, van welke laatsten 19,238 manl. en 20,441 vrouwen; — dat onder de vrije bevolking de geboorten hebben bedragen 384; de sterfgevallen 342; dat van de slaven-bevolking 253 zijn vrijgegeven; 251 zijn weggeloopen, doch van deze 138 zijn teruggekomen; — dat bij deze bevolking de geboorten hebben bedragen 1342, en de sterfgevallen 1224.

De boschnegers zijn verdeeld in drie stammen, te weten de Araucaners, de Samaraccaners en de Moessingers. Hun aantal wordt op 8000 begroot. Hun bedrijf bepaalt zich tot het verwerken van hout; maar zij zijn over 't geheel vadzig en lui, en arbeiden niet, dan in de hoogste noodzakelijkheid. De aangewende pogingen om hun christelijke godsdienst-begrip-

pen in te boezemen, hebben tot dus verre schipbruik geleden op hunne gehechtheid aan voorvaderlijke overleveringen, bij welke zij, zoo zij zeggen, zich gelukkig hebben gevoeld.

De Indianen, of de afstammelingen van de aloude bewoners des Lands, maken een zeer zorgeloos volk uit. Bij eene hartstogtelijke verslaafdheid aan sterken drank, leven zij voornamelijk van jagt en visscherij, en is hun aantal tot beneden duizend gesmolten. Zij zijn over de geheele kolonie verspreid, maar bewonen bij voorkeur de oevers van de Marowijne de Saramacca en de Coppename.

De plantagiën hebben in 1850 een aantal van 273 bedragen, en zijn alzoo met 3 verminderd. De producten waren: suiker, rum, dram, melassie, koffij, cacao en katoen; gezamenlijk ter waarde van ƒ3,108,264. De veestapel bestond uit 5564 stuks rundvee; 168 paarden; 59 muilezels; 118 ezels; 4664 varkens; 3115 schapen, en 454 geiten. Het aantal der aangekomen schepen bedroeg 246, met welke is aangevoerd eene geldswaarde van ƒ2,087,561; — dat der vertrokken 245 bodems, met welke is uitgevoerd eene geldswaarde van ƒ2,877,101.

De inkomsten hebben werkelijk bedragen ƒ1,090,180, waaronder een subsidie uit Nederland van ƒ150,000; — de uitgaven ƒ1,042,399.

'S GRAVENHAGE, 2 November.

Bij kon. besluit van 28 October is, met afwijking in zoover van art. 7 van het besluit van 31 Julij 1841 (*Stbl. n°.* 26) aan de heeren *D. J. van Doorninck*, *H. J. Ankersmit Jr.* en *H. Buitenwerff*, te Deventer, vergund de stoombootdienst tusschen Rotterdam en Deventer, waarvoor hun den 24sten October 1851 concessie werd verleend, aantevangen onmiddelijk bij de heropening der scheepvaart na den aanstaanden winter, doch in elk geval vóór den 23sten April 1853.

— Den 30sten October bedroegen de in omloop zijnde bankbiljetten der Nederl. Bank ƒ 74,589,235; de saldo's van rekeningen courant ƒ 24,350,910.19½: de munt en het muntmateriaal ƒ 96,320,855.99.

— Uit het verslag van de commissie van rapporteurs der Eerste-Kamer, betreffende de voordragt ter verlenging van den spoorweg van Arnhem naar de pruissische grenzen, blijkt, dat de groote meerderheid der leden, welke aan het onderzoek van hetzelve in de Afdeelingen hebben deelgenomen, zich kan vereenigen met de wijze, waarop de beginselen der onteigenings-wet op dit belangrijk werk zijn toegepast. Deze leden hebben de strekking der voordragt, zoodanig als zij daar ligt, goedgekeurd. Enkele leden hebben zich echter met dit gevoelen niet zoo gereedelijk kunnen vereenigen, en hebben geoordeeld, dat het eenige artikel der voordragt, bij de bepaling van de rigting van den weg, te veel bijzonderheden bevat, en dat, wanneer de wetgever zich met de omschrijving van dergelijke bijzonderheden inlaat, hij ook elke verandering in de rigting van den weg behoort te vermelden.

Omtrent de strekking en den inhoud van de begrooting van uitgaven voor de Landsdrukkerij voor 1853 zijn in de Afdeelingen geene aanmerkingen in 't midden gebragt.

— De Vergadering van de provinciale Staten van Zuid-Holland, welke, ter zake van de bijeenkomst van de Eerste-Kamer van de Staten-generaal, gehouden zoude worden in de zaa van *Diligentia*, is, niettegenstaande 'er een genoegzaam aantal leden tegenwoordig was, om des noods te kunnen beraadslagen, verdaagd tot 9 November, wanneer men hoopt daartoe van het gewone lokaal gebruik te zullen kunnen maken.

's GRAVENHAGE, 2 November.

In de zitting van de Eerste-Kamer van heden zijn met algemeene stemmen aangenomen:

1°. De wet op de koopprijzen der domeinen en tot amortisatie van schuld over 1851;

2°. De wet, wegens de bijdrage aan de Rijn-Spoorweg Maatschappij;

3. De wet, tot het verleenen van de toestemming der Staten-generaal voor het huwelijk van Z. K. H. Prins *Hendrik der Nederlanden*.

4. De wet, bij welke het verlengen van den spoorweg van Arnhem naar de pruissische grenzen als een werk van algemeen nut wordt verklaard.

5° De wet op de begrooting voor de Landsdrukkerij.

Daarna heeft de minister van Binnenlandsche Zaken eenige toelichting verstrekt op het adres van den heer *Busz*, gewezen wethouder te Oud-Gastel, zich beklagende van door den burgemeester uit den Gemeente-raad te zijn verwijderd, ter zake van den tusschen hen bestaanden graad van bloedverwantschap. De minister heeft beweerd, dat de burgemeester daarbij in zijn regt is geweest. Na eene aanmerking van den heer *v. Nispen* en een weder-antwoord van den minister is het daarbij gebleven.

Morgen zal de Kamer beraadslagen over de wet op de verstrekkingen en het vrijlaten van doorvoer op St. Martin.

HAARLEM, 2 November.

Heden is de gewone vergadering van de provinciale Staten van Noord-Holland binnen deze stad geopend, in tegenwoordigheid van 65 leden.

De heer *Messchert v. Vollenhoven* is, nadat zijne geloofsbrieven in orde waren bevonden, als lid toegelaten.

De koninklijke besluiten, houdende goedkeuring van de provinciale en huishoudelijke begrootingen voor 1853; — van het provinciale reglement op de uitoefening van de jagt en visscherij; — voor de magtiging van de commissie voor de haven van Huizen, tot voortzetting harer werkzaamheden, en van de rekening over de dienst van 1850, zijn medegedeeld en aangenomen voor kennisgeving: — alsmede de brief van Ged. Staten, wegens de bijdrage van het Rijk in de kosten der verpleging van behoeftige krankzinnigen op *Meerenberg*.

Een brief van den minister van Binnenl. Zaken, wegens de door den Koning goedgekeurde en op de Rijksbegrooting gebragte kosten voor het provinciaal bestuur van 1853, is ter inzage der leden ter griffie nedergelegd.

Adressen van Dijkgraaf en Heemraden van den Anna-Paulowna-polder, verlangende eene provinciale subsidie voor daartestellen werken; — van oester-visschers op Texel en oesterhandelaars te Amsterdam, verlangende voorziening in den onbruikbaren staat van de haven beoosten het Nieuwe Schild op Texel; — van grond-eigenaren in Gooiland, in 't belang eener kanalisatie in dat oord, voor de daarstelling eener haven te Huizen, en van jr. *Rutgers van Rozenburg*, houdende mededeeling van zijne denkbeelden, betreffende deze kanalisatie zijn, ter inzage der leden, ter griffie nedergelegd, terwijl het verslag der commissie, wegens deze aangelegenheid, gedrukt aan de leden is medegedeeld.

Bij stemming is, met groote meerderheid, besloten, om de voordragten van de Ged. Staten voor de reglementen van bestuur van de polder-districten van St. Pancras, Broek en Koedijk; — van Oud-Carspel; — van Noord- en Zuid-Scharwoude; — van den Oost Bijlmeerpolder, ter inzage van de leden, ter griffie neder te leggen, en tevens in handen te stellen van eene commissie, bestaande uit de heeren *Teding v. Berkhout*, *v. Tets*, *G. de Vries*, *S. Matthiesen*, *v. Akerlaken*, *Gerdenier* en *S. de Vries*.

Verder is besloten, ter inzage neder te leggen het voorstel van Ged. Staten, wegens de uitbetaling van den laatsten termijn der aannemings-penningen voor de werken ter uitbreiding van het gesticht *Meerenberg*.

Het verslag van Ged. Staten, strekkende ter afwijzing van de aanvraag van de Maatschappij van Toonkunst, tot het erlangen van eene bijdrage van wege de provincie, is ter griffie nedergelegd, en op voorstel van den voorzitter is dit verslag in handen gesteld van eene commissie, bestaande uit de heeren *den Tex*, *Brouwer Ancher*, *Quarles v. Ufford*, *v. P. Rutgers* en *v. Bommel*.

Verder is ter griffie nedergelegd het verslag van Ged. Staten, strekkende tot afwijzing van het verzoek van het bestuur van het Land-huishoudkundig Congres tot het erlangen van eene bijdrage voor te houden tentoonstellingen, en is dit verslag in handen gesteld van eene commissie, bestaande uit de heeren *Sarphati*, *Cordes*, *de M. Imans*, *F. Verschuir* en *Hartog*.

Het verslag, betreffende de zaak van de haven van het Oude Schild op Texel, is almede ter griffie, ter inzage van de leden, nedergelegd, en in handen gesteld eener commissie, bestaande uit de heeren *v. d. Oudermeulen*, *Heemskerk*, *Elias*, *U. Sterling* en *de Lange v. Wijngaarden*.

Een adres der polder-besturen van Rijp, Z. Schermer, N. Schermer en Schermerhorn, betreffende een door den heer *B. Tideman* ingediend adres, rakende de betrekkingen, tusschen den Eilands-polder en de Graftermeer, en strekkende om vóór het nemen van eene eind-beschikking op dit laatst genoemde adres, des noodig na voorafgaand onderzoek, en na te hebben gehoord beide de partijen, op het *eerlijk belang* en het *goed regt* van den Eilands-polder, zoodanige acht te slaan, als zal blijken te behooren, — is, ter inzage der leden, ter griffie nedergelegd.

De vergadering is daarna verdaagd tot aanstaanden donderdag.

Den 28sten October jl. hebben een aantal landbouwers uit de omstreken van Haarlem, daartoe gedreven door een loffelijken naijver in het bevorderen van hetgeen hun bedrijf voordeelig kan zijn, in de Zandpoort eene harddraverij gegeven, waaraan zestien paarden hebben deelgenomen. Nadat de wedstrijd, die met belangstelling door een groot aantal toeschouwers werd bijgewoond, een geruimen tijd geduurd had, heeft eindelijk het paard van den heer *Bijvoet*, van Overveen, den prijs behaald, bestaande in eene fraaije pendule, en het paard van den heer *Middelkoop*, van Assum, de premie, bestaande in twaalf met zilver gemonteerde tafelmessen.

— Uit het in de dezer dagen te Amsterdam gehoudene bijeenkomst van de Amsterdamsche Afdeeling der vereeniging *Nederlandsch Mettray op Rijssel bij Zuphen* uitgebragte verslag blijkt o. a., dat het getal der medestichters binnen Amsterdam bedraagt 123, dat der leden 208 en dat der begunstigers 26.

— De St. Huberts beestenmarkt, den 29sten October jl. te Gorinchem gehouden, is veel levendiger geweest, dan in de laatste jaren. Er waren 4000 stuks vee aan de lijn, dat is ruim 1200 meer dan verleden jaar. Er was veel handel en de prijzen waren over 't algemeen redelijk.

— De Gemeente-raad van Zwolle heeft dezer dagen een reglement vastgesteld voor de openbare lessen in de stuurmanskunst en daartoe betrekkelijke sterrekunde, welke van stadswege door eenen daartoe aangestelden lector gegeven worden.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

2 *November* 1852. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	63 1/16	⅛	—
„ „	3	„	75⅞	75¼	76⅛
„ „	4	„	94 15/16	95	94 15/16
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	94⅜	—	—
Handelmaatschappij . . .	4½	„	—	—	—
Oost-Indische Leening . .	4	„	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	101	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	75¾	—	—
„ . . .	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	„	108	⅛	—
„ „ 1828/1829.	5	„	106⅝	—	—
Certificat. „ 1831/1833.	5	„	97	—	—
„ „ 1840	4	„	91⅛	¼	—
„ bij Stieglitz . . .	4	„	91	—	—
„ „ „ N. .	4	„	91	⅛	91
Inschr. in Assignatiën . .	6	„		—	—
Certific. van „ . .	6	„	71	1/16	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		ƒ	—	—	—
Obligatiën	4	pct.	85¼	½	85¼
SPANJE, Obligatiën	1	„	25	1/16	—
„	3	„	51 3/16	—	—
„ Binnenl. . .	3	„	45 11/16	13/16	—
Passiven			6⅜	—	—
Bew. Coupon			3¾	13/16	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ . .	4	„	69¼	—	—
„ Metalliek . .	5	„	77 7/16	½	—
„ „ N. . .	5	„	89⅞	90	—
„ „ . .	2½	„	40⅛	⅜	40⅛
BELGIE, ...	2½	„	—	—	—
Rothschild, ...	2½	„	51¾	—	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	99¼	—	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4	„	41	3/16	—
„	4	„	37⅞	38	37 15/16
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	5½	„		—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¼	„	40½	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2	„	20½	21	—
MEXICO, Oblig. 1846 £ 100 .	3	„	24⅝	⅞	24¾
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4 1/16	—	—

Spanje uitgest. schuld te Parijs 6⅜. Oostenrijk Metall. La. B. 5 pc. 89⅞. Brazilie geldl. 1843 van £ 100 5 pc. 99¼. Columbia Equador 4 3/16 à ¼. Grenada oblig. uitg. 11 1/16. De 2½ Mett. 1851 39 13/16 à ⅞. — Beleening 2½. Pronlongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

Van de binnenlandsche fondsen waren de 3 pc. iets vaster, en de overige prijshoudend. Van buitenlandsche waren de portugesche gezocht; de oostenrijksche aangeboden, en de overige soorten nagenoeg op de vorige hoogte.

FRANKFORT, 31 October. Eff. Soc. De 5 pc. metall. 80½. Spanje 1 pc. 24 15/16.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 2den November 1852.

Petersburg 2/m. 186. *Porto* 3/m. 41¾. *Lisbon* 3/m. 41¾. *Hamburg* 2/m. ƒ35 5/16; idem zigt ƒ35 9/16. *Londen* 2/m. ƒ 11,77½; idem zigt ƒ 11,82½; alles geld. Disconto 2 pc.

MARKTBERIGTEN.

Den 2den November is te Amsterdam verkocht van *tarwe* 126 ℔ b. Pools. in cons. ƒ 285; en van *rogge* bij partij 117 à 118 ℔ n. Archangels. in cons. ƒ 182 à ƒ 185.

ROTTERDAM, 1 November. *Tarwe:* jarige Zeeuws., Vlaams. en Overm. bij kleinen aanvoer als voren; goede en puike ƒ 9,80 à ƒ 10,30; mindere ƒ 9,20 à ƒ 9,70; n. dito meer ter markt en in de afwijkende kwaliteiten 20 cents lager met trage koopers; de beste partijtjes ƒ 8,50 à ƒ 9,60, de geringe en afwijkende ƒ 6,50 à ƒ 8,30; puike roode soorten goed vorige prijzen; 162, 164 p. jar. Hoogl. Kleefs. ƒ 305, ƒ 315; 165, 166 p. n. dito ƒ 325, ƒ 330; 161, 163 p. mindere dito ƒ 306, ƒ 308, ƒ 312, ƒ 315; 161 p. n. Bovenl. ƒ 306; 160, 162 p. dito Ris ƒ 303, ƒ 304, ƒ 310; 157, 160 p. jar. Klee[illegible] ƒ 275, ƒ 290; 158 p. o. Wolgast ƒ 285; 155 p. dito Hooge [illegible] ƒ 267; 164 p. Petersb. Cubanca ƒ 285; 155 p. o. Rijn in e[illegible] ƒ 255. *Rogge:* Overm., Zeeuws. en Vlaams. als voren ƒ 5,50 [illegible] ƒ 7,40; andere soorten stil; 149 p. Turks. ƒ 190; 149 p. Salon[illegible] ƒ 190; 144 p. Pomm., 186; 142, 143 p. Arch. ƒ 185, ƒ 187; [illegible] p. dito ƒ 185; 142 ƒ 143 p. Petersb. ƒ 180, ƒ 181, ƒ 182. *Ge*[illegible] Zeeuws., Vlaams. en Overm. 10 cts. hooger; winter ƒ 5,40 à ƒ 5,[illegible] dito zomer ƒ 5,20 à ƒ 5,50. *Haver* 10 cts. lager; Zeeuws. en [illegible] korte ƒ 2,90 à ƒ 4,50; dito lange ƒ 2,40 à ƒ 3,70. *Boekweit* s[illegible] op 140 p.: n. Noord-Brab. ƒ 198, ƒ 200, ƒ 203, ƒ 205; dito Vlaa[illegible] ƒ 194, ƒ 199; jar. Rijn ƒ 198; Frans. ƒ 165, ƒ 168, ƒ 170. *Er*[illegible]*ten* slap; Zeeuws. groene ƒ 9 à ƒ 10; groote dito ƒ 10 à ƒ 11,5[illegible] dito witte ƒ 8 à ƒ 9; Geld. graauwe ƒ 11 à ƒ 14. *Boonen:* Zeeu[illegible] en Walch. witte, 25 cents lager, ƒ 8,50 à ƒ 11,50; dito bruin[illegible] 25 cents lager, ƒ 9 à ƒ 12,25; dito paardenboonen, 10 cts. hoog[illegible] ƒ 5,70 à ƒ 6. *Koolzaad:* Zeeuwsch £ 52 — £ 53; Vlaamsch £ [illegible] zomer van £ 40 tot £ 46.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 2 November. Den 1sten dezer in Texel binnen[illegible] komen: *Thetis*, Cleyndert, Suriname; *Agnes*, Helling, Baltimo[illegible] *Tjakkien*, Drewes, *Elon*, Zewit, de stoomb. *Lord John Russell*[illegible] *Magnet*, alle 4 van Londen; *Stad Almelo*, Pluim, Hull; *Industr*[illegible] Ohre, Drammen; *Eolus*, Johnsen, Fredrikstad; en uitgezeil[illegible] *Mina*, de Jong, *William*, Scott, *Anna en Mientje*, Hazewinke[illegible] alle 3 naar Hull; de laatste is uit zee teruggekomen. Wind z. z. [illegible]

Den 1sten dezer in Helvoet binnengekomen: *Sooloo*, Korteland[illegible] Batavia; *Max*, Peters, Berdianski, beiden l. v. Brouwershaven[illegible] *Stad Edam*, Schuring, Marseille; *Admiraal Windham*, Alcock[illegible] Guernsey; *Bloom*, Patherson, Banff; de stoomb. *Earl Douglas*[illegible] Newcastle. Gisteren nog: *Fairy*, Paul, Odessa, l. v. Falmouth[illegible] *John & Ann*, Tullock, Newcastle; *Wupper*, Cross, Hull; en uitgezeild: *Theodor*, Harder, Newcastle; *George & Elisabeth*, Burdes[illegible] Sunderland; *Laura*, Jackson, Hull; de stoomb. *Elbe*, Hamburg[illegible]

Den 27sten Oct. op de hoogte van Douvres: *Onderneming*, Vie[illegible]row, Amsterdam naar Curaçao.

Den 29sten Oct. van Liverpool uitgezeild: *Mathilde*, Wriborg[illegible] Melbourne.

Gepraaid: kapt. Blad, van Hull in Texel binnen, rapporteer[illegible] 31 Oct. Kijkduin z. z. o. ½ o. 5 mijlen gepraaid te hebben het schip *Noordstar*, Brouwer, Arendsburg naar Schiedam.

HELVOET, 31 October. Het schip *Gipsey*, kapt. Kluss, van Newcastle naar Rotterdam, op Scheelhoek aan den grond vastgeraakt, is nog digt gebleven en zal waarschijnlijk afgebragt kunnen worden; men is bezig de lading over boord te werpen; de equipagie is alhier aangekomen.

KOPENHAGEN, 28 October. Het schip *Hillegonda Ida*, kapt. Hendriks, van Riga naar St. Malo, is heden nacht, in de Droogden gestrand en zal waarschijnlijk weg zijn.

218de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

6de Lijst. N°. 15391, een prijs van ƒ 2500. N°. 3913, 102[illegible] 15987, 7833 en 18978, ieder een prijs van ƒ 1000.

Schouwburg buiten de Hout-Barrière te Haarlem.

Met toestemming van het Edel-Achtbaar Bestuur dezer Stad.

De ondergeteekenden hebben eene overeenkomst getroffen met den Heer J. C. VAN DEN BERG, om eene

PROEFVOORSTELLING

te geven, in den Schouwburg buiten de Hout-Barrière.

HOOGDUITSCHE OPERA

van 's GRAVENHAGE.

DONDERDAG 4 NOVEMBER 1852,

Lucretia Borgia.

Groote Romantische Opera in drie Bedrijven, van *Romani*, Muzijk van *Donizetti*; waarin de rol van *Lucretia*, door Mw. *Kohlman-Beistein* vervuld zal worden.

GROOT ORCHEST VAN 's GRAVENHAGE.

Op alle Rangen kunnen plaatsen besproken worden, tegen betaling van 10 Cents voor elke plaats, aan den Schouwburg, op den speeldag, van 's morgens 10 tot 's namiddags 3 uren.

Aanvang ten zeven ure precies.

L. M. ROOS, KRATS, BEEMS, RANENBERG.

NIEUWE SCHOUWBURG TE HAARLEM,

N°. 3 VAN HET ABONNEMENT.

Op Vrijdag 5 November 1852:

DE VONDELINGEN

van de Brug Notre Dame.

Tooneelspel in vijf Bedrijven, met een Voorspel in drie Tafereelen. Naar het Fransch van *Anicet-Bourgeois* en *Michel Masson*, door den Heer *C. H. Hoving*.

Gevolgd door:

DE ZEEKAPITEIN,

OF

De twee Weezen.

Blijspel met Zang in een Bedrijf. Naar het Fransch van *Barré* en *Dartois*. *Aanvang ten zes ure precies.*

Plaatsen zijn te bespreken aan den Schouwburg, van 11 tot 2 uren, tegen betaling van 10 Cents voor elke plaats.

Ook is er nog gelegenheid tot Abonnement.

*** **Op heden** heeft de ondergeteekende, aan al de Heeren Leden van de Broederschap der Notarissen in Nederland per post *gefrankeerd* verzonden, het **N°. 17** van het **CORRESPONDENTIE-BLAD.**

Zij, aan wie dit niet mogt bezorgd worden, gelieven hiervan onmiddelijk berigt te geven aan

Amsterdam, 1 *November* 1852.

BRUNO TIDEMAN,
Algemeen Secretaris van de Broederschap voornoemd.

*** *Huize* BAARSCHOT, 29 October 1852. Bevallen van eene DOCHTER de H. W. G. Vrouwe *VAN HARENCARSPEL ECKHARDT — SASSEN.*

Eenige kennisgeving.

*** HAAKSBERGEN, den 30sten October 1852. Heden beviel door Gods goedheid, zeer voorspoedig van een welgeschapen ZOON *C. M. WEIER*, geliefde Echtgenoot van H. VERBEEK, Burgemeester.

*** Bevallen van eenen ZOON Jonkvrouwe *E. DE CHARON DE ST. GERMAIN*, Echtgenoote van J. TISSOT JR.

'sGRAVENHAGE, den 30sten October 1852.

, Den 5den October 1852 overleed te ARNHEM, in den ouderdom van ruim 62 jaren, Vrouwe SUSANNA MARIA BOURICIUS, Weduwe van wijlen den Heer *C. W. Balck*, diep betreurd door hare nagelatene Betrekkingen.

, Heden overleed onze teeder geliefde Moeder, Mejufvrouw EKE HARMENS VAN WETZINGA, Weduwe van den Heer *Albert Lieuwes Potma*, in den ouderdom van 58 jaren.
H. POTMA,
WORKUM, 28 October 1852. *Mede uit naam van de overige Kinderen en Behuwd-Kinderen.*

, Heden overleed onze oudste Zoon HERMAN WILLEM, in den jeugdigen leeftijd van 17 jaren, na eene hevige ongesteldheid van weinige dagen. God had ons in hem een braaf, onderlievend, veelbelovend Kind geschonken. Wij bidden om Hem te zwijgen, die hem heeft gegeven en van ons en onze andere Kinderen heeft weggerukt.
C. DE BRUYN.
NOORDWIJK-BINNEN, 29 October 1852. A. S. M. DE BRUYN, GERLINGS.
Algemeene kennisgeving.

, ZWOLLE, den 30sten October 1852. Heden overleed in den ouderdom van 22 jaren en 9 maanden, voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden, Mevrouw ERNESTINA REGINA BARBARA SCHADE VAN WESTRUM, Weduwe van den Heer Mr. *Arnold Michael Helmich.*

, Heden overleed in den ouderdom van vijf en twintig jaren, aan de gevolgen eener borstziekte, onze geliefde oudste Zoon, GERRIT JAN.
OCHTEN, 30 October 1852. T. TEN HOUT, J. B. TEN HOUT, geb. VAN DEN BERG.

, HOORN, 31 October 1852. Heden overleed alhier, de Hoog Wel-Geb. Vrouwe CORNELIA EVA WILLEMINA SNOUCK VAN LOOSEN, geliefde Echtgenoote van Jonkhr. P. OPPERDOES ALEWIJN, in den ouderdom van ruim 51 jaren.

, Heden ontsliep onze geliefde tweede Dochter JOHANNA ADRIANA HOOG, in den bloeijenden leeftijd van bijna twintig jaren; wij betreuren haar gemis, doch zijn gesterkt door het geloof dat zij door de genade van haren Verlosser, op wien hare hope was, oneindig veel gewonnen heeft.
J. M. J. HOOG.
BARNEVELD, den 1sten November 1852. A. L. VAN ROSSEM.

, Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, betoond bij het afsterven onzer laatste geliefde Dochter, *Cornelia Petronella*, betuigen wij langs dezen weg onzen hartelijken dank.
H. VAN BOVENE.
GOUDA, den 3den November 1852. E. C. VAN BOVENE, DE KLERK.

, HAARLEM, 2 November 1852.
In de avondzitting van den Gemeente-Raad, op 29 October jl., werd door mij het navolgend voorstel *schriftelijk* gedaan:
„ De ondergeteekende heeft de eer aan zijne medeleden „ van den Gemeente-Raad voortestellen, dat bij Raads-„ besluit het *dagelijksch bestuur* worde uitgenoodigd, „ naar aanleiding van Art. 179 litts. *t* en *u* der Gemeente-„ wet, de Bank van Leening en de verder daarbij ge-„ noemde instellingen van liefdadigheid *voortaan* op on-„ derscheidene tijdstippen in het jaar geregeld te bezoe-„ ken en daaromtrent aan den Raad verslag te doen."
De Burgemeester verklaarde hierop, dat het hem onnoodig scheen het dagelijksch bestuur tot uitvoering der wet uittenoodigen, dat wel is waar in dit opzigt nog niet aan het voorschrift der wet voldaan was, doch dat daaraan voor het vervolg voldaan zoude worden.
Hierop verklaarde ik mij bereid het gedane voorstel in te trekken, mits dat en het voorstel en het bekomen antwoord van den Burgemeester in de Raadsnotulen zouden vermeld worden, hetgeen werd goedgekeurd.
Een ieder nu, die prijs stelt op *Christelijke* eerlijkheid, vergelijke het voorstel en het bekomen antwoord met het relaas van JOHANNES ENSCHEDÉ EN ZONEN, in hunne Opregte (!) Maandagsche Haarlemsche Courant van 1 November, en men overtuige zich hoe deze Courantiers zaken van *algemeen belang* aan persoonlijke inzigten en bijzondere belangen opofferen.
Het is duidelijk, dat de *niet* uitvoering van Art. 179 litts. *t* en *u* der Gemeente-Wet, een verzuim is van het *dagelijksch bestuur*, waarvoor het, bij het ontbreken van 3146 panden, voor eene waarde van ƒ41,606.25 in de Bank van Leening, verantwoordelijk moet gesteld worden. (*)
Jhr. M. SALVADOR.
(*) *Zie verder: Algemeen Handelsblad, N°. 6514.*

, Men verlangt op eene talrijke Dorpsschool in Z.-H., tegen 15 November: Een' TWEEDEN ONDERMEESTER, van den derden Rang en H. G. Salaris, behalve Kost en Inwoning 80 à 90 Gl. per jaar. Brieven *franco*, onder Letter B, bij GEBR. BELINFANTE, te 's Hage.

, J. ZIJP, te Groot-Ammers, vraagt tegen 15 December aanstaande, een' ONDERMEESTER, van eenigen Rang, en bekwaam voor de Kerkedienst. Brieven *franco*, doch liefst in *persoon*.

, Een Predikant in Gelderland, verlangt ten spoedigste een ONDERWIJZER, geschikt om Onderwijs te geven aan vier of vijf Kinderen, van 8 tot 13 jaren, in de Fransche en Hoogduitsche Talen, en hetgeen verder tot eene Beschaafde Opvoeding behoort. Belooning, Inwoning, Kost, en een jaarlijksch Salaris van drie honderd guldens. Brieven *franco*, onder Letters J. C., den Heere JOH. NOMAN, te Z. Bommel.

, Door de benoeming van den Heer H. J. MOLL tot Hoofd-Onderwijzer te Tilburg, vraagt de ondergeteekende, tegen 1° Januarij of vroeger: Eenen SECONDANT van den tweeden Rang, geëxamineerd in de Fransche en Engelsche Talen; almede eenen van den derden Rang, geëxamineerd in het Fransch, beiden van goede Getuigschriften voorzien. Diegenen welke in staat zijn, grondig Onderwijs in de Wiskunde te geven, zullen vooral in aanmerking komen, terwijl het Salaris geëvenredigd aan de bekwaamheden zal zijn. Brieven *franco*.
J. A. KATTENBUSCH,
Instituteur te Gorinchem.

, In een Dorp nabij Zutphen wordt ten spoedigste gevraagd: Een bekwaam BEDIENDE voor *Manufacturen*, boven Kost en Inwoning een billijk Salaris belovende.
Brieven *franco*, onder Letter Z., aan het Hulpkantoor der Brievenpost te Brummen.

, **AAN H. H. MED. DOCTORES!**
Op een alleraangenaamst gelegen Dorp in Overijssel van ruim 3400 zielen, biedt zich dadelijk de gelegenheid ter overname eener winstgevende PRAKTIJK aan, met inbegrip van een zeer logeabel HUIS, welingerigte APOTHEEK, uitgestrekten TUIN, eenig LAND enz. enz. Adres *franco*, onder Lett. B., aan den Boekverkooper R. BOELENS te Zwolle.

, Met 1°. November is er in de Inrigting van Docter MORELL, te St. Anna bij Nijmegen, weder EENE PLAATS OPEN, ter verpleging van eenen Krankzinnige, Zenuwzieke of Iemand, die in eenig ander opzigt afzondering en toezigt noodig heeft, hetzij een Heer of eene Dame. Brieven *franco*.

, In eene *Apotheek* te Haarlem verlangt men op billijke voorwaarden: Een LEERLING of Iemand welke reeds eenigen tijd bij het vak is werkzaam geweest, en bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag kan overleggen. Aan wien de gelegenheid zal gegeven worden, de Klinische School te bezoeken. Gelieve zich *franco* te adresseren onder Littera B. B., bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen aldaar.

, Op een der Effecten-Kantoren, binnen deze Stad, wordt zoo spoedig mogelijk verlangd: Een' JONGELING van fatsoenlijke Familie, niet boven de achttien jaren oud. Reflecterenden gelieven zich met eigenhandig geschreven en gesloten Briefjes *franco* te adresseren, onder Letters A. Z., bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

, **POSTDIRECTEUREN.**
Ter verdere opleiding verlangt men aan een der Postkantoren van dit Rijk, plaatsing voor een JONG MENSCH, van zeer fatsoenlijken Huize. Heeren Directeuren, die hierop reflecteren, gelieven zich, met opgave van de voorwaarden, te adresseren met *gefrankeerde* Brieven, onder Letter H., aan het Bureau der *Utrechtsche Courant*.

, Er wordt ten spoedigste gevraagd: Een ongehuwde KORENMOLENAARS KNECHT, van de Prot. Godsdienst, zijn vak in alle deelen grondig verstaande en van goede getuigschriften voorzien zijnde. Adres met *franco* Brieven, onder de Lettr. B., bij de Wed. J. C. HONIGH, Boekhandelaresse aan de Schagerbrug in de Zijpe.

, In eene gevestigde Kargadoors Affaire te Amsterdam, wordt verlangd: Een medewerkende COMPAGNON, van de Protestantsche Godsdienst. Iemand hiertoe inclinerende, wordt verzocht, zich te adresseren onder Le. A. Z., met eigenhandig geschreven *franco* Brieven, bij den Boekhandelaar R. C. LEPPER, Rokin N°. 169, te Amsterdam.

Degenen, welke de geschiktheid hebben en genegen zijn als TROMPETTER bij het Regt. *Veld-Artillerie*, te Utrecht in garnizoen, in dienst te treden, worden verzocht zich met *franco* Brieven, of in *persoon*, bij den Staf-Trompetter van genoemd Regt. aan te melden.
Vereischten zijn: het goed bespelen van het een of ander koperen Instrument, ongehuwd, en geschiktheid om te leeren rijden.
Behalven het traktement aan dien rang verbonden, enz., kunnen zij, naarmate van bekwaamheid, op eene maandelijksche toelage rekenen.

, Eene Jufvrouw van de Pr. Godsdienst, bekwaam om de Fransche, Engelsche, Hoog- en Nederduitsche Talen, benevens de Muzijk (Piano) grondig te onderwijzen, zag zich gaarne als GOUVERNANTE geplaatst. Adres: *franco* Brieven, Letts. J. V., bij den Boekhandelaar C. L. BRINKMAN, te Amsterdam.

, Eene fatsoenlijke JUFVROUW, P. G., geëxamineerd in de Holl. en Fr. Taal, die lust en geschiktheid bezit, met Kinderen omtegaan, zag zich gaarne geplaatst. Adres, met *franco* Brieven, onder de Letters A. B., bij de Boekhandelaren F. KLEEUWENS & ZOON, te Goes.

, Eene JUFVROUW, met de Fransche Taal bekend, wenschte gaarne geplaatst te worden ter opleiding in een Huishouden, het liefst ten huize van eenen Dorps-Predikant; zij is niet ongenegen eenige geldelijke tegemoetkoming te geven. Adres met *franco* Brieven, onder Letter S., bij den Boekhandelaar A. H. BAKHUIJZEN, te 's Gravenhage.

, Eene Weduwe, op een Dorp in de nabijheid van Utrecht, een Buiten bewonende aan den Straatweg, verlangt tegen 1 Februarij aanstaande, bij hare twee Dochtertjes van 11 en 14 jaren, eene JUFVROUW, van fatsoenlijke afkomst, H. G. en beschaafde manieren, in staat tot het onderwijzen der Fransche en Hoogduitsche Talen, Aardrijkskunde, Geschiedenis, Handwerken en wat verder tot eene goede Opvoeding behoort, het onderrigt in Muzijk en Teekenen wordt door Huisonderwijzers gegeven. Zij moet tevens geschikt zijn voor gezelschap van de Vrouw van den Huize, en kan bij godsdienstige Beginselen op eene zeer minzame behandeling rekenen, Salaris ƒ150. Adres met eigenhandige en geteekende Brieven, en opgave waar informatien zijn te bekomen, *franco*, onder Letters A. Z. Z., bij de Boekhandelaars VAN HEIJNINGEN en POST UITERWEER te Utrecht.

, In een fatsoenlijk gezin ten platten lande wordt gevraagd: eene werkzame zindelijke WERKBODE, van de Protestantsche Godsdienst, liefst uit de provincie Gelderland. Buiten het huiswerk zal van haar gevorderd worden, dat zij kan melken, karnen en bakken. Men adressere zich met *franco* Brieven onder Letters B. IJ. aan de Boekhandelaars J. VAN BENTUM EN ZOON te Gouda.

, *Une famille à Arnhem désire engager vers le mois de Mai prochain, un GOUVERNEUR Français Suisse, du culte Protestant, pour l'instruction de quelques enfants en bas âge. On est prié de s'adresser par Lettres affranchies, sous les initiales A. P., chez Mr. J. G. MEIJER, Libraire à Arnhem.*

, **GESTICHT MEERENBERG, bij HAARLEM.**
De Commissie van Toezigt over genoemd Gesticht, is voornemens om bij inschrijving in het openbaar aantebesteden, de levering van onderstaande, gedurende het jaar 1853 benoodigde LEVENSMIDDELEN en andere BEHOEFTEN, waarvan de hoeveelheid, bij voorloopige raming nevens dezelve is uitgedrukt, als:

16,000	Ned. Ponden	Rundvleesch.
600	„ „	Kalfsvleesch.
11,000	„ „	Boter.
4,500	„ „	Rijst.
20	„ Mudden	Gort (geperelde).
30	„ „	Gort (gepelde of heele).
40	„ „	Graauwe Erwten.
45	„ „	Capucijners.
700	„ Ponden	Brood- of Witte Suiker.
1,000	„ „	Blanke Basterd „
500	„ „	Bruine „
170	„ „	Thee 1e. soort.
240	„ „	„ 2e. „
450	„ „	Koffijstroop.
1,800	„ „	Kandijstroop.
2,600	„ „	Zout.
600	„ Kannen	Azijn.
30	„ „	Genua-Olie 1e. soort.
30	„ „	„ 2e. „
200	„ „	Patent-Olie.
25	„ Ponden	Kaarsen.
6,500	„ „	Groene Zeep.
2,800	„ „	Koffij.
560 ½	„ Vaten	Bier.
8,000	„ Ponden	Ligstroo.
10	Riem	Schrijfpapier 1e. soort.
5	dito	Schrijfpapier 2e. „
5	dito	Postpapier 1e. „
6	dito	Postpapier 2e. „

De Monsters van eenige Artikelen liggen ter visie aan het Gesticht, terwijl de voorwaarden van levering en betaling, op *franco* aanvrage kunnen verkregen worden bij den Huismeester van het Gesticht te Bloemendaal, of bij den Secretaris der Commissie van Toezigt te Haarlem.— De Inschrijvings-Biljetten, moeten behoorlijk en duidelijk ingevuld, gelegd worden in eene gesloten Bus, daartoe voorhanden ter Vergaderkamer der Commissie van Toezigt in het Gesticht, op Dingsdag den 9den November 1852, des middags vóór twaalf uur, als wanneer onmiddelijk door de Commissie tot de opening van dezelve zal worden overgegaan.
Namens de Commissie van Toezigt voornoemd
De Secretaris
A. VAN STRALEN.

, *Het Polderbestuur van* WILLESKOP, KORTHEESWIJK en BLOKLAND, zal op Vrijdag den 12den November 1852, des voormiddags ten 10 ure, in het Logement *de Zwaan*, te Montfoort, in het openbaar besteden:
Het onderhoud van de vier POLDER-WATERMOLENS en verdere POLDERWERKEN van voorzegde Polders, voor zes jaren, ingaande 1 Januarij 1853, met de levering van alle daartoe benoodigde Materialen, eerst in twee Percelen, en daarna in Massa.
Het Bestek en de Voorwaarden van Besteding zullen ter lezing liggen in het Logement *de Zwaan* voornoemd: zullende acht dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing worden gedaan door de Poldermeesters HOL en VAN DEN BRINK, terwijl nadere inlichting te bekomen is ten Kantore van den Polderschout van Willeskop, Kortheeswijk en Blokland te Montfoort.

WINTER-MODES.
N. DORLAND, te Purmerende, heeft de eer te berigten, dat zij ontvangen heeft de nieuwste Modellen van DAMES-HOEDEN, MANTILLES ENZ., voor het Winter-saizoen.

, Op den 25sten October 1852, is in de Gemeente Waarder **gevonden**: Een ZWART PAARD, oud 1½ jaar, vermoedelijk behoorende bij andere Paarden, welke dien dag te Woerden op de Markt zijn geweest. De eigenaar wordt verzocht zich ten spoedigste bij den Burgemeester dier Gemeente te vervoegen.

GIERIGAARDS DIE SPOTTEN met waarheid en goedheid, zoo gij soms van mij J. C. VAN GEMUND, **geschonkene** Boeken verkoopt, **onthoud de Armen niets** der prijs ƒ 1,10 of schenk hen het Boek, zoo doet gij beter.

, **PAPIER VAN ALBESPEYRES**
onderhoud, zonder reuk of pijn te veroorzaken, de *Fontenellen*, zijnde gedurende meer dan 35 jaren door de Geneeskundige School te Parijs voorgeschreven; *Blaartrekkende Pleisters*, om zich binnen eenige uren een Fitsel te trekken; *Taf*, om de Fontenellen te ververschen; *Zuinigheids-Compressen*, die de voorkeur boven de *Linnen* verdienen; verbeterde *Arm-* en *Beenbanden*, van Gom-*Elastiek* en *Plated*.
Men adressere zich aan het Hoofd-Depôt van Holland, bij den Heer *F. E. van Santen Kolff*, of bij de volgende Heeren Depôthouders: *J. A. Peeters*, te Alkmaar; *C. B. Kok*, te Amersfoort, *F. Romeyn*, te Arnhem; *J. J. Verlinden*, te Bergen op Zoom; *van den Goorberg*, te Breda; *L. G. Smeenk*, te Deventer; *van Wageningen*, te Dordrecht; *P. J. B. Schultze*, te Gorcum; *J. Mouton en Zonen*, te 's Gravenhage; *P. H. N. van Wermeskerken*, te Groningen; *D. Klinkert*, te Haarlem; *J. Straatman*, te 's Hertogenbosch; *Schuijt Best* te Hoorn; *O. A. van Tricht*, te Leyden; *Blaecke de Ligny*, te Middelburg; *J. H. Coenen*, te Nijmegen; de Wed. *van Rijssel en Zoon*, te Tholen; *A. J. Faassen*, te Tiel; de Wed. *A. P. Milius*, te Utrecht; *J. H. Ochtmans Johsz.*, te Zierikzee; *D. J. Muntendam*, te Zutphen. Geld en Brieven *franco*.

*** Met 1°. Mei 1853 of vroeger te HUUR, de BUITENPLAATS, *RIJNLUST*, met Tuin, Stal en Koetshuis, gelegen aan den Straatweg op den Haag en Leidsche Rijn, op een kwartier uur afstand van de Stad Utrecht. Te bevragen met *franco* Brieven, bij den Timmerman H. VAN DIJK, Letter H., N°. 468, op de Voorstraat, te Utrecht.

*** **TE HUUR OF TE KOOP,**
tegen den eersten Mei 1853 of vroeger.

Een kapitaal HEERENHUIS met acht Kamers, Keuken, Zolders, Kelders en verdere Gemakken, benevens Koetshuis, Schuur met Stallingen, groote Moestuin en Wandelboschje, met verschillende Vruchtboomen, alleraangenaamst gelegen in het midden van het Dorp Geldermalsen, aan den Straatweg van Utrecht op 's Hertogenbosch. Te bevragen bij den Heer O. J. VORSSELMAN DE HEER, Griffier te Geldermalsen. Brieven *franco.*

*** **UIT DE HAND TE KOOP!**

Om zoo dra mogelijk te aanvaarden, een kapitaal HUIS en ERVE, voor ruim negen jaren geheel uit den grond nieuw opgebouwd en aangelegd, voorzien van negen ruime Kamers, waarvan de meesten behangen en twee geplafonneerd, Meiden- en Knechtenkamer, heerlijk Pomp- en Regenwater, mitsgaders Koetshuis en Stalling voor drie Paarden, eene ruime Schuur met Stalling voor drie Koeijen, en geschikt tot Berging van gereedschappen als anderzins, spatieuse Tuin van Engelschen aanleg, beplant met exquise Vruchtboomen en Heestergewassen, benevens een stuk voortreffelijk BOUWLAND vóór het Huis, alles te zamen groot 1¾ Bunder, gelegen in het alleraangenaamste en volkrijke Dorp Olst, in de Provincie Overijssel aan den Straatweg, van Deventer naar Zwolle. Te bevragen onder Letter B., met *franco* Brieven, bij R. BOELENS, Boekverkooper te Zwolle.

*** **VAARTUIG TE KOOP:**

Men is van meening op *Zaturdag den* 13*den November* 1852, des middags ten 12 ure, nabij de Zaagmolen van de Heeren *Ziegeler*, buiten de Marepoort, te Leiden, te verkoopen: Een nieuw VAARTUIG, nog niet geheel afgewerkt, doch sterk getimmerd, lang op de Stevens 11½ El, geschikt tot vervoer van allerlei Goederen; zullende hetzelve daags vóór en op den verkoopdag aldaar ter bezigtiging liggen.

SCHROEF-STOOMBOOT
Red Rover.

De van dit bij Scheveningen gestrande Schip geborgene VOORWERPEN, bestaande in een paar kostbare Machines, elk 20 Paardenkracht (*Nominaal*), onlangs in de beste orde in het Schip gezet, en daarbij behoorende nieuwe Tubulair-Ketel, van beste B. B. Platen, en overvloed van Stoom producerende, nieuw geslagen ijzeren Schroef (*Propeller*), alsmede nieuwe puike Masten, Sparren, Zeilen, IJzerdraad-Want, Booten en Riemen, Combuizen, Kagchels, Kajuits-Goed, Bedden voor twaalf Hutten en andere Zaken meer, die alle gaaf, althans weinig beschadigd geland, en bij den Heer P. VARKEVISSER te Scheveningen te bezigtigen zijn, zijn UIT DE HAND TE KOOP; zullende de Heeren JOHN HUDIG & SONS, Lloyds-Agenten te Rotterdam, elk bod ter goedkeuring aan de Eigenaars of Assuradeuren opgeven.

Nadere informatiën bij de Heeren JOHN HUDIG & SONS voornoemd en bij den Heer P. VARKEVISSER, te Scheveningen.

*** *De Burgemeester van* LOOSDUINEN (nabij 's Gravenhage), als daartoe gemagtigd, zal op Woensdag den 10den November 1852, des ochtends ten 9½ ure, onder de Gemeente van Loosduinen, publiek, ten overstaan van den Notaris SCHIEFBAAN, om contant geld doen verkoopen:

Eenige EIKEN BALKEN, KROMHOUTEN, GREINE of VUREN MASTEN en BALKEN, EIKEN DEELEN, ENZ., zijnde een gedeelte der lading van het op den 9den October 1852, onder dezelve Gemeente gestrande Pruissische Galjas-Schip, genaamd *Sirène*, gevoerd door Kapitein *Beckmann*: alsmede WRAKHOUT, MASTEN, ANKERS, KETTINGEN, IJZER, TOUW- en ZEILWERK, ENZ., van gezegd Schip.

Alles dagelijks te bezigtigen ter ligplaats in het Duin, bij het Strand, aan het Slag naar gezegde Gemeente, terwijl een Anker met Kabelketting te zien ligt voor het Gemeente-Huis te Loosduinen.

Liggende de Voorwaarden ter lezing aan het Gemeente-Huis te Loosduinen, bij den Heer H. ULRICI, te Amsterdam, en bij genoemden Notaris.

*** **DE WET OP DEN WAARBORG**
met *Aanteekeningen* en *Alph. Register*
door **L. N. SCHUURMAN**

is even als de *Gemeentewet*, de *Wet op de Onteigening*, de *Jagtwet* en de Wet op de Schutterijen, voor **25 Ct.** alom te bekomen.

Het uittreksel uit die wet, zooals dat in elken *Goud-* en *Zilverwinkel* en op elk *Kantoor van Waarborg* moet hangen, kost **10 Ct.**

*** Door J. COUVÉE, te Leyden, wordt uitgegeven en heeft aan de voornaamste Boekhandelaren verzonden:

DE BIJBEL,
TEN GEBRUIKE VAN KINDEREN,

bewerkt door, S. VAN DISSEL, Rust. Predikant te Leyden, onder medewerking van C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA, Predikant te Amsterdam. Eerste Aflevering. Prijs 50 Cents.

☞ Deze **BIJBEL**, welke in 10 hoogstens 12 Afleveringen zal compleet zijn, onderscheidt zich van de vele bestaande Kinder Bijbels, door dien men hier den **BIJBEL** *zelven* ontvangt, zóó bewerkt dat hij, voor de Jeugd geschikt en bruikbaar, in elk Christelijk Huisgezin, zonder schroom kan gelezen worden. De behoefte aan zulk eenen **BIJBEL** voor Kinderen is lang gevoeld en erkend, en de Uitgever vertrouwt alzoo op eenen algemeenen bijval, en dat ieder Christelijk Huisgezin zich dezen Bijbel zal aanschaffen.

LECTUUR VOOR OUD EN JONG,

bij G. T. N. SURINGAR, te *Leeuwarden* en voorts bij alle solide Boekhandelaren:

H. TOLLENS Cz., **Tafereel van de Overwintering der Hollanders op Nova Zembla.** Prachtuitgave in groot 4°., opgeluisterd door 38 Houtsneeplaten en Vignetten, gegraveerd door HENRY BROWN, naar teekeningen van J. H. J. VAN DEN BERGH. *In carton* . . . . . *f* 3,90.
Extra Band in rood Linnen, met Goud en Verguld op Snee . . . . . *f* 5,50.

UREN, **Toegewijd aan de hoogste belangen des Levens,** *voor jeugdige Christenen.* Naar het Hoogduitsch. Tweede druk. De eerste uitgave van dit veelgezochte Werkje koste *f* 3. Deze nieuwe uitgave, Gebonden in fraai rood Linnen Band, is gesteld op . . . . . *f* 1,90.

Dr. I. PRINS, ***Theodoor en Lucile, of de Zegepraal der Waarheid.*** *Een Godsdienstig Verhaal uit onzen tijd.* Naar het Fransch van A. MONOD. Deze goedkoope uitgave, die met zoo veel bijval is ontvangen geworden, kost Ingenaaid 90 Cts., in Carton . . . . . *f* 1,20.

REISPENNING OP DEN LEVENSWEG. *Een Boekje voor allen*, door C. VAN SCHAICK. Dit kleine maar reine Boekje kost Ingenaaid 60 Cents, en in net Linnen Bandje 80 Cents.

Bij denzelfden komt van de pers:

DE OVERWINNENDE KRACHT VAN HET
EVANGELISCH GELOOF,

KERKELIJKE REDE, *uitgesproken in de Algemeene Vergadering van de* ***Evangelische-Gustaaf-Adolf-Vereeniging*** *op den* 9den *September* 1852, *over* **I Joh. V: 4,** door

Dr. DANIEL SCHENKEL.

Hoogleeraar in de Godgeleerdheid te Heidelberg. Prijs . . . . . *f* -,20.

*** G. B. VAN GOOR, te Gouda, heeft uitgegeven en in alle Boekwinkels ter inzage gesteld: Een *Prospectus* met de 1ste en 2de *Aflevering* van eenen

PRACHTBIJBEL,

Opgehelderd door gelijkluidende plaatsen en aanteekeningen van eenige
VADERLANDSCHE GODGELEERDEN.
MET 70 KEURIG BEWERKTE STAALPLATEN.

De Uitgever ziet zich aanvankelijk niet teleur gesteld in zijne verwachting aangaande deze onderneming, met welke hij ten doel heeft om het beste aller boeken in den edelsten vorm te doen optreden. *H. M. de Koningin* nam de opdracht van dezen PRACHTBIJBEL welwillend aan, en behalve haar doorluchtige naam, prijken ook die van *den Koning*, van *Prins Frederik*, van *Prinses Marianne* aan 't hoofd eener aanzienlijke rij van Inteekenaren. De betrekkelijk geringe prijs, voor welken iedere Aflevering bij inteekening is verkrijgbaar gesteld, geholpen door de zeer regelmatige wijs, waarop de Afleveringen successievelijk het licht zien, maakt, dat ook de minder gegoede hoogschatter van het Bijbelboek, door slechts **een dertigtal Centen elke week** af te zonderen, weldra in 't bezit van dit zoo sierlijk en prachtig gezet Juweel kan geraken.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, komt **heden** van de pers:

De eerste Aflevering van
DE NEGERHUT,
(UNCLE TOM'S CABIN.)
Een Verhaal uit het Slavenleven in Noord-Amerika,
DOOR HARRIET BEECHER STOWE.

Naar den **Twintigsten** Amerikaanschen druk vertaald,
door C. M. MENSING. *f* -,80.

UNCLE TOM'S CABIN is in Amerika en Engeland letterlijk het Boek van den dag, ieder Grooten of Geringen spreekt over *Uncle Tom's Cabin.* In Engeland werden binnen drie maanden **150000** Exemplaren verkocht en de eene Uitgave verdringt er de andere, omtrent den verbazenden opgang van dit werk, leze men het Blaadje: *De Geschiedenis van dit Boek*, dat bij de eerste Aflevering verzonden is en dat tevens tot Prospectus dient.

*** Bij D. NOOTHOVEN VAN GOOR te Leiden, komt van de Pers de Tweede druk van:

WANDEL MET GOD.
EEN GODSDIENSTIG HUIS- EN HANDBOEK
VOOR BESCHAAFDE CHRISTENEN,
door J. HERMAN DE RIDDER,
Predikant te *Gouda.*

INHOUDS-OPGAVE DER 1e AFL. Het nieuwe Jaar. De bestemming van den Mensch. De Godsvrucht. Het Geloof. De Huisselijke Godsdienstoefening. Het Gebed. De openbare Godsdienstoefening. De stem des Heeren. Gods alomtegenwoordigheid. God in de Natuur. *De Morgen. De Middag. De Avond. De Nacht.* De Voorzienigheid. Godsleidingen. De Godsdienst. Onverschilligheid omtrent de Godsdienst. De godsdienstige Twijfelaar. Het heilige. Onsterfelijkheid. De vergelding hier namaals. Wederzien na den Dood.

Het Huis- en Handboek zal compleet zijn in 4 afl. Elk afl. kost 40 Cents. De 1e afl. en de inhoud van het geheele werk is in alle Boekwinkels ter inzage voorhanden.

II. LICHT OP UW LEVENSPAD,

woorden van den Zaligmaker, op eene bevattelijke wijze verklaard en toegelicht door **Dr. A. N. E. CHANGUION.** 1 afl., prijs **30** Cents. Dit werkje zal met nog 2 afl. van gelijken prijs compleet zijn.

III. De 7 of laatste afl. van het

BIJBELSCH CATECHISATIEBOEK

voor Huisselijk gebruik, door **D°. A. RUTGERS VAN DER LOEFF.**

Het compleete werk (486 pag. druk) kost . . . . . *f* 3,50.
Id. met 21 keurige Staalgravures . . . . . 5,60.

*** J. CAMPEN, Boekdrukker en Boekverkooper te *Sneek*, geeft uit:

JEZUS CHRISTUS, het Fundament van het Godsgebouw, naar I. Cor. III: 11, Intreêrede te Sneek, (6 April 1851), door **Dr. G. J. VINKE.**

Successievelijk zullen er van denzelfden Schrijver zes Leerredenen in het licht verschijnen. De prijs van het geheele Zestal is bij vaste Bestelling *f* 1,80. Alléén de Intreêrede is afzonderlijk in alle Boekwinkels verkrijgbaar, tegen den verhoogden prijs van 40 Cts. *De uitgave geschiedt ter bevordering van een weldadig doel.*

RAADGEVINGEN EN WENKEN voor JONGE LIEDEN, door **J. J. KNAP,** Pred. te Heeg. Nieuwe uitgave. Prijs 25 Cts.

Verder wordt met zeer veel succes gedebiteerd:

Mr. S. A. VERWEY, Beknopt overzigt van de Gemeente-wet. Prijs *f* 2,40.

*** G. W. VAN DER WIEL, te *Arnhem*, geeft uit:

DE MORGENSTER,
MAANDSCHRIFT TER BEVORDERING VAN HET LEVEND CHRISTENDOM.
Hoofdredactie: J. P. DE KEIJSER.

De prijs van den Jaargang, in **52** Nommers of **12** Stukken, elk van **8** vellen druks, is *f* **8-:.**

INHOUD VAN HET VIERDE STUK.

GELOOFSLICHT. Prof. Dr. W. A. VAN HENGEL, mag de Evangeliedienaar zijne Hoorders in het algemeen als Zondaars toespreken? — ***, Dr. SCHENKEL en de Bijbel. — J. HOOYKAAS HERDERSCHEÊ, de levende Christus aan het Kruis. — Prof. Dr. J. H. SCHOLTEN, het Geloof. Verklaring van Joh. XX: 29. — Dr. H. J. SPIJKER, het wezen des Christendoms, volgens ULLMANN. — J. P. DE KEIJSER, XXXI October.

GELOOFSTOETS. Prof. Dr. P. HOFSTEDE DE GROOT, bestaat er tegenwoordig grenzenlooze verwarring in de Nederlandsche Hervormde Kerk? — Dr. J. C. ZAALBERG Pz., het Joden-Christendom der eerste eeuw en het Joodsche-Christendom onzer dagen. — ***, Prof. STAHL en de vervolging. — Opgevangen.

GELOOFSLEVEN. C. HOOYER, het Asyl Steenbeek. — Dr. J. C. ZAALBERG Pz., Twee Moeders.

*** Bij TEN BRINK & DE VRIES, te Amsterdam, worden de volgende Werken met succes gedebiteerd:

I. DE GESCHIEDENIS DER KERKHERVORMING, in Tafereelen. Een Leesboek ter bevestiging der *Protestanten* in hun Christelijk Geloof, door **B. TER HAAR,** Theol. Dr. en Predikant te Amsterdam, in 2 Deelen. 4de *vermeerderde druk.* Prijs *f* 6.

De geachte Schrijver heeft niet alleen op vele plaatsen den *tekst* uitgebreid, maar ook belangrijke *Aanteekeningen* er bijgevoegd, en daarenboven achter het 2de deel een breed REGISTER geplaatst, van de voornaamste Personen en Zaken in het geheele Werk voorkomende.

II. LIEDEREN EN GEBEDEN, door J. A. D. MOLSTER, in leven Predikant te Utrecht. *Derde druk.* Prijs *f* 1,25. Van deze uitgave zijn eenige Exempl. gedrukt op *zwaar velin Papier, fraai gebonden*, met *vergulde Stempels* en verguld op snee *f* 2,75.

III. CHRISTELIJK HUISBOEK. Uit het Werk Uren aan de Godsdienst gewijd, naar het Hoogd. van H. ZSCHOKKE, bijeenverzameld door J. M. L. ROLL, Evangel. Luth. Predikant te Amsterdam. Prijs *f* 4,90. In *fraai linnen Band f* 5,70.

IV. DE CHRISTEN aan de bron van Troost bij het verlies van dierbare Betrekkingen. Naar het Hoogduitsch van Dr. R. F. EYLERT, door A. H. VAN DER HOEVE, Predikant te Keppel. Prijs *f* 2,75.

„ Moge het Werk den weg vinden naar menige Huiskamer, en toegang tot menig hart, om 't in droefheid te troosten en in vreugde te wapenen tegen den dag der beproeving." (Slot eener beoordeeling in de Vaderlandsche Letteroefening N°. 3 van 1850.)

V. GODSDIENSTIGE BESCHOUWINGEN EN OVERDENKINGEN, gevolgd naar het Fransch van FENELON. *Vijfde druk*, bewerkt door J. TICHLER, Theol. Dr. en Predikant te Leyden. Met *Portret* en *Levensschets* van den Schrijver. Prijs *f* 1,25. In heel linnen, met vergulden Stempel *f* 1,60.

VI. GEDENKWAARDIGHEDEN uit het Leven van ***ELISABETH FRIJ***, door eene harer jeugdige Vriendinnen in Duitschland, naar echte bescheiden bewerkt, uit het Hoogduitsch, door A. H. VAN DER HOEVE, Predikant te Keppel. Met *Portret* en *Facsimile.* Prijs *f* 3,60.

De Recensent in de Godgel. Bijdragen eindigt zijne *hoogstgunstige* beoordeeling van dit Werk, waaruit men deze voortreffelijke Vrouw kan leere kennen en volgen op al hare voetstappen, met deze woorden: „ Men overdrijft niet, als men *Elisabeth Frij* noemt: een Engel Gods op Aarde, zijn Gezant onder de Menschen. Mogt het Boek, dat haar zóó leert kennen, in veler handen komen en op veler harten weldadig werken."

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.